

ANNO DOMINI MLXXV.

DEODUINUS

LEODIENSIS EPISCOPUS.

NOTITIA HISTORICA IN DEODUINUM.

(Gallia Christiana, nov. edit., tom. III, pag. 868.)

Duoduinus qui et *Theoduinus*, *Dietwinus* ac *Tictwinus*, natione Noricus de Bavaria, consanguineus imperatoris, ait Albericus in Chronico, ex præfecto S. Donatiani Brugensis, aiunt Sammarthani, Wasoni successor datus est ab Henrico III imperatore, ut ait ms. codex Almensis (qui et consanguineum ejus fuisse asserit), ante Kalendas Augusti anno 1048, ut patet ex ejus diplomate pro Huensi basilica, in quo ejus annus decimus nonus conjungitur cum anno Christi millesimo sexagesimo sexto. Eum Leodiensis Ecclesie *placidum sidus* appellant commentarii cœnobii S. Laurentii. Belli motibus initia pontificatus ejus turbata sunt: motus in Hollandia ciebat Theodoricus marchio, nec reprimere potuit Cæsar. At anno sequenti 1049 Deoduinus ipse cum Ultrajectensi ac Metensi præsulibus, finitimaque nobilitate conjunctis copiis viam glacie aperiente Theodorici ditionem penetravit, et ipsum occurrere ausum vicit, et cecidit, Godefridum suppetias ferentem expugnavit ac fudit. Sic Leodienses auctores, quanquam longe aliter referant Hollandi. Eodem fere tempore Leodium advenit Leo IX qui pacem restituit. Anno 1050, sparso rumore de concilio Parisiensi adversus Henricum Andegaveusem episcopum et Berengarium, ab Henrico rege indicto, litteras ad ipsum dedit, quibus a concilii celebratione dehortatur, eo præcipue quod cum episcopus sine apostolica auctoritate damnationis subire sententiam non possit, quidquid contra illos fiet, scandalum in omnium fidelium populo generabit, quia quos videbunt impunitos, et nequaquam a sui gradus honore dejectos, eosdem putabunt ab omni concilio aut vinci non potuisse, aut purgatos esse. Prolatis deinde nonnullis SS. Patrum auctoritatibus, varios eorum errores confutat.

Anno 1053, bellum iterum imperatorem inter et Balduinum Flandriæ comitem recrudit. Hic primum impetum fecit in Leodiensium fines; ipse Thudinium, filius cognominis Hoiium, capit, incendit, ac penitus evertit. Pietatis ac munificentiae Deoduiño occasionem dedit tam funesta calamitas, Huenseque castrum suscepit instaurandum; at in primis Dei Genitricis ædem pro singulari qua ardebat in illam religionem, veteri longe ampliorem ac magnificentiorem

a fundamentis evexit. Hoc ipso anno, cum Anselmo S. Lamberti canonico, qui nonnullorum Leodiensium præsulum gesta conscripsit, Romam profectus, ibi Theodericum Laubiensem monachum Jerosolymitanum iter aggressum reperit, quanquam Fuldensibus monachis professorem designatum in locum defuncti Adelardi Andaginensis abbatis substituit anno 1055, ut refert Vita Theoderici, Act. Benedict. Sæc. VI, parte II, p. 567. An. sequenti allatas ex Gallæcia ab Herimanno consule de Grez et Roberto S. Jacobi Leodic. monacho reliquias jussit debito honore, maximaque pompa in urbem induci, et in monasterio sub S. Apostoli nomine dicato recondi Ecclesiam B. Mariæ Hoiensis, quam tot sumptibus per fecerat una cum episcopo Cameracensi Lietberto dedicavit anno 1066, pontificatus sui anno 19, VIII Kalend. Septembr. Ei deservientiæ 15 canonicos, totidem jam antea creatis, adjunxit; ac triduo post civibus libertatem aliaque privilegia concessit dato diplomate quod exhibet Chapeavill. Gest. Leod. pontif., tom. II, p. iv. In charta tamen dotationis, quam refert Miræus, Notit. eccl. Belg., data dicitur 1066. An. 1071 Richildis Flandriæ et Hannoniæ comitissa, cum a mariti fratre Flandria armis occupata fuisset, ultionis æstuans desiderio, immensam pecuniæ summam a Deoduiño postulavit, deditque vicissim Hannoniæ comitatum, quem ab eo postea recepit in feodum. Ingens sane decus ac potentia huic Ecclesie Leodiensi advenere, sed ad solutionem expilati basilicarum thesauri, vasa ipsa sacra ab illis asportata, et aliis nihilo æquioribus modis consignata pecunia emptionem confirmavit imperator Henricus IV, dato præcepto, quod retulit Ægidius, qui jam anno præcedenti, decessorum suorum donationes Ecclesie Leodiensi factas diplomate ratas habuerat. Ecclesiam S. Evermaro consecravit post patratum ab eo miraculum. Cum sub annum 1074 Theodoricus S. Huberti abbas Romam cum Herimanno Metensi episcopo profectus esset, a Gregorio VII, cui jam pridem familiaris erat, perhumaniter exceptus est, et privilegium obtinuit sub gravi interminatione, vetans ne ullus dux, comes, aut quisvis alius quidquam de monasterii possessionibus detraheret; id malevolarum con-

silio graviter tulit Deoduinus, litteras apostolicas rejecit, et abbatem a suo conspectu repulit. Quod cum accepisset Gregorius VII, litteras ei scripsit datas 10 April. anni sequentis, quibus Theodericum excusat asseritque nihil contra ipsius Ecclesiae honorem fecisse, monet et rogat ut eum tranquille agere permittat. Graviter eum reprehendit quod plura in episcopatu adversus SS. Patrum instituta perpetrarit, videlicet in venditionibus ecclesiarum dignitatum et canonicarum praebendarum: asserit ratione justitiae his de causis sententia in ipsum animadvertendum esse, sed parcere se propter senilem aetatem, et quia Herimannus Metensis episcopus eum apud se pluribus excusarat; denique

quia in extremis positus videbatur, eum a peccatis absolvit. His litteris commotus episcopus, post multas tergiversationes Theodericum audivit in Hoyensi conventu et absolvit. Non multo post rebus humanis excessit, Deoduinus ix Kal. Julias, imo Kal. Julii, inquit ms. cod. Alnensis, anno episcopatus 26, hoc eodem anno 1075, ut refertur in Vita B. Theoderici, Act. Benedict., tom. VI, part. II, p. 576; asserunt Aegidius apud Chapeavill., t. II, p. 31, et Chronic. Leodiense apud Labb. Hist. mss. tom. I, p. 337, ut et Albericus in Chronico, quanquam ejus obitum anno praecedenti consignat breve Chronic. Lobiense, apud Marten. Anecd., t. III, col. 1419. Sepultus est Hoyi in aede, quam Deiparae Virgini consecravit.

DEODUINI LEODIENSIS

AD HENRICUM REGEM

CONTRA BRUNONEM ET BERENGARIUM EPISTOLA.

(GALLAND, *Veterum Patrum Bibliotheca.*)

Gloriosissimo et invictissimo regi Francorum, HENRICO, DURANDUS [DEODUINUS] Leodicensis antistes, temporalis regni gubernationem ita moderari, ut in aeternum cum sanctis ab omnipotente Deo merito debeat coronari.

Fama supremos Galliae fines praetergressa totam Germaniam pervasit, jamque omnium nostrum replevit aures, qualiter Bruno Andegavensis episcopus, item Berengarius Turonensis, antiquas haereses modernis temporibus introducendo, astruant corpus Domini non tam corpus esse quam umbram et figuram corporis Domini; legitima conjugia destruant, et quantum in ipsis est, baptismum purvulorum evertant. Quos ad revincendum ac publice confutandum, eo zelo eoque fervore quo erga sanctam Ecclesiam divina inspiratione plurimum semper ardetis, aiunt vos concilium advocasse, ubi tandem illud totius nobilissimi regni vestri (heu nimis turpe opprobrium!) de medio auferatis, et in aeternum, si fieri potest, ab ipsa omnium memoris deleatis. O pia voluntas, et vere rege dignissima! quae utinam effectum habere posset, ut in tanto sacrilegio convictos (quod certe facillimum est) absque ulla dilatione debita ultio consequeretur? Sed desperamus id fieri posse, cum Bruno existat episcopus: episcopum autem non oportet damnationis subire sententiam praeter apostolicam auctoritatem. Igitur omnes quicumque sumus filii sanctae matris Ecclesiae, in maximo dolore positi sumus. Nam plurimum veremur si illis miserrimis et perditissimis viris au-

diencia sancti concilii (sicut ipsi de poena securi postulant) permittatur, cum de tanta praesumptione revictos puniri minime concedatur, gravissima scandala in omni populo fidelium generari. Certe quos videbunt impunitos, et nequaquam a sui gradus honore dejectos, eosdem putabunt ab omni concilio aut vinci non potuisse, aut justificados esse; eruntque, ut ita dicam, *novissima pejora prioribus*. Ergo majestatem vestram omnes exoratum vellemus, ut interim illorum impiam, sacrilegam et nefariam assertionem audire contemneretis, donec, accepta Romanae sedis audientia, damnandi potestatem haberetis. Quanquam hujusmodi homines nequaquam oporteat audiri, neque tam est pro illis concilium advocandum, quam de illorum supplicio exquirendum. Tunc quippe haeretici necessario audiendi fuerunt, quando et haec ipsae et hujusmodi quaestiones, utpote quae nondum ad unguem discussae fuissent, in dubium venire potuerunt, ut per congressum certaminis patesceret utra pars astaret pro defensione veritatis. Quod idem nunc profecto fieri non oportet, quia creberrimis sanctorum Patrum conciliis, tum etiam venerabilium doctorum clarissimis sententiis, ita omnia sunt eliquata, ut ne minimum quid resederit de omni faece dubitationis. Sed nos ex multis, epistolari brevitate cogente pauca exponemus, et primo ponemus exempla pertinentia ad corpus et sanguinem Domini. Ait itaque beatus Leo papa: *Si sacrae mensae communicari debetis, ut nihil prorsus de veritate corporis et sangui-*